“Sóc un sentimental, ho guardo tot”

Alejandro Cuadrado Puig, jubilat, de 71 anys, ja era famós a la vall de Camprodon però ara és conegut arreu perquè li imputen dipòsit d'explosius i armes de guerra. Ell es considera “un sentimental”. Ho guarda tot i no llença res perquè creu que tot és cultura i tot és història. Les armes, també.

Després d'estona de buscar-lo, el trobo a punt d'entrar a un funeral a Molló. En ve d'un altre a Llanars. El de Manuel López Quintero, de 78 anys, nascut a Colòmbia. “Algú hauria d'explicar en un llibre la història excepcional d'aquest home, que va combatre en la guerra del Vietnam i va viure a Llanars”, explica amb el neguit que el caracteritza per divulgar la història i evitar que s'oblidi cap vida d'interès històric ni cap història d'interès. A la sortida del segon funeral, s'atura a donar explicacions a un pagès i caçador que li havia deixat l'escopeta perquè la hi reparés, de franc, i no la hi ha pogut tornar perquè se la va endur la Guàrdia Civil. Mala sort. Convenen que un cop superada la burocràcia, l'escopeta tornarà amb l'amo. És una de les desenes d'armes que el 23 de novembre la Guàrdia Civil es va endur de casa de Cuadrado. Totes amb una història darrere i mereixedores, segons indica, d'estar exposades darrere d'una vitrina, si cal blindada.

Una de les pistoles, heretada del seu pare, explica orgullós, es pressuposa que va pertànyer al llegendari bandoler Quico Sabaté perquè va ser trobada a la masia de Prats de Molló on es va refugiar Sabaté. Cuadrado creu que va ser un dels darrers que va veure Quico Sabater. Tenia 14 anys i passejava un gos quan es va creuar i saludar amb un home “mudat com un viatjant”, que després identificaria a les fotos policials com a Quico Sabaté.

La pistola del seu besavi, Juan Cuadrado, que va ser municipal a Olot, també la va requisar la Guàrdia Civil. Era un record de família que ell hauria volgut que l'Ajuntament d'Olot exposés en la celebració del seu 125è aniversari. La pistola és al cintó del besavi en una fotografia de finals del segle XIX on es veu el guàrdia Cuadrado en acte de servei durant una visita borbònica a Olot. Altres relíquies que se li van endur: una pistola que li va entregar Harold Deer, oficial del cap de la legió Còndor, Wolfram von Richthofen, i un Winchester de 1968 que li va regalar un pilot d'aviació francès.

L'escopeta retallada amb un manillar de bicicleta d'empunyadura (la més sospitosa d'haver estat a mans de malfactors) també té la seva història. Cuadrado explica que una dona la va trobar a les escombraries al costat d'una casa i la va entregar a la Guàrdia Civil. La seva teoria és que la família d'un noi malalt la va llençar per evitar un suïcidi. Passat el temps, un guàrdia civil la hi va donar a ell per a la seva col·lecció. Aquest mateix guàrdia civil, “molt amic”, també li va donar un cetme que va trobar perdut en una carretera i tenia el canó torçat, segurament perquè va caure d'algun vehicle militar. En jubilar-se, el guàrdia també li va entregar el tricorni, la capa i la resta d'indumentària.

Un cetme que va i veParadoxalment, Cuadrado va portar aquest cetme rebut d'un guàrdia i els complements al quarter de la Guàrdia Civil per fer una exposició pel Pilar. Després de la festa, va tornar a can Cuadrado i també va ser requisat. El vincle dels Cuadrado amb la Guàrdia Civil i la Policía ve de lluny, de quan feien de taxistes, ja que moltes vegades els reclutaven a ells per fer serveis en disposar de mitjans propis per al transport. La relació amb policies i militars i l'afició per les armes li ve de família. “El meu avi ja reparava armes, sense cobrar, i moltes de les armes són heretades del meu pare i jo les vaig completar”, assegura tot assenyalant que manté el museu i la col·lecció per respecte a la memòria del seu pare. “Jo no entenc per què la Guàrdia Civil m'ha fet això. Sobretot no entenc per què es van endur les bombes, descarregades; no hi havia cap perill que petessin. I per què no es van endur totes aquestes (ensenya capses plenes) que són iguals?”, es pregunta Cuadrado, que

admet una part de culpa per deixadesa. “Tinc culpa per no haver fet els tràmits per legalitzar les armes com a col·leccionista. Això ho admeto. Però no entenc per què la Guàrdia Civil, amb qui tinc tan bona relació (la pila d'ampolles de vi etiquetades cada any pel Pilar a casa seva ho prova), no em va ajudar a fer els tràmits per fer un museu en regla, en lloc de venir a endur-se les armes.” Assegura que després de l'escorcoll el va visitar un responsable del Museu de Tàrrega, que té exposades de manera legal armes com les seves. Cuadrado no vol que es perdi el patrimoni que el seu avi, el seu pare i ell han anat guardant durant dècades i voldria que estigués exposat. La seva idea és que l'administració l'ajudi, posant-li un professional o guia, però no que s'apropiïn del seu projecte: “No vull que es posin medalles amb les meves suades.” I tampoc vol de cap manera que es pagui per visitar el seu museu: “La cultura ha de ser gratis. Si la cultura s'ha de pagar només hi poden accedir els que ja són cultes i els incultes mai ho podran ser.” La possibilitat de fer pagar entrada al Museu de la Retirada va ser discutida al seu moment amb l'altre artífex del museu, Lluís Bassaganya, també imputat. Cuadrado ho té clar: “El nostre és un projecte sense ànim de lucre. Això no es pot canviar. Si hagués volgut fer diners, hauria muntat un supermercat a la planta baixa i pisos a dalt”, remarca Cuadrado, tot recordant que l'oferta ja la tenia. “Jo sóc incorruptible. I perquè tothom ho sap mai m'han proposat càrrecs a l'Ajuntament, tot i que he participat en molts projectes culturals”, sentencia.

“Jo sóc un sentimental. Ho guardo tot”, proclama. I és veritat. A casa seva, a part de col·leccions de papallones, eines antigues, joguines fetes pel seu pare, art de trinxera (restes de bombes tallades pels soldats), cotxes antics... també conserva records familiars i íntims, que no dubta a ensenyar als visitants per molt personals que siguin.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 12-02-2016 Pàgina 6

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/940867-lsoc-un-sentimental-ho-guardo-totr.html